

Reakcja Straży Ochrony Kolei na wykroczenia popełniane na obszarze kolejowym

W myśl zapisów Art. 95. § 1. Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia „Postępowanie mandatowe prowadzi Policja, a inne organy, gdy przepis szczególny tak stanowi”¹. Takim przepisem szczególnym dla Straży Ochrony Kolei jest ustawa z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym². W Rozdziale 10 tejże ustawy zawarte zostały zapisy o utworzeniu Straży Ochrony Kolei, zadaniach oraz uprawnieniach jej funkcjonariuszy.

W art. 60 ust.2 pkt 4 ustawodawca nadał funkcjonariuszom SOK, prawo do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego na zasadach określonych w Kodeksie postępowania

w sprawach o wykroczenia a także w rozdziale 11 w/w ustawy w art. 65 ust 3 określił, iż „Kto wykracza przeciwko nakazom lub zakazom zawartym w przepisach porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym oraz w pociągach i innych pojazdach kolejowych wydanych na podstawie art. 59 ust. 8, podlega karze grzywny”.

W art. 59 ust.8 ustawodawca zobowiązał Ministra właściwego do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, do określenia, w drodze rozporządzenia, przepisów porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych, uwzględniając warunki i wymagania funkcjonowania transportu kolejowego. Zgodnie z dyspozycją ustawową w dniu 23 listopada 2004 r. Minister Infrastruktury wydał Rozporządzenie w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym, pociągach i innych pojazdach kolejowych.³

Zanim przejdziemy do omówienia najczęściej popełnianych wykroczeń na obszarze kolejowym i w pociągach w latach 2003 – 2008 za które funkcjonariusze SOK nakładają grzywny w drodze mandatu karnego, kilka zdań o Straży Ochrony Kolei, która w tym roku obchodzi 90 rocznicę powstania.

Już 18 listopada 1918 r. na wniosek Warszawskiej Dyrekcji Kolejowej Ministerstwo Kolei Żelaznych powołało do życia jej protoplastkę - Straż Kolejową. 3 lutego 1919 Minister Komunikacji Julian Eberhard zatwierdził „Instrukcję Tymczasową dla Straży

¹ Dz.U.01.106.1148

² Dz.U.03.86.789 ze zm.

³ Dz.U.04.264.2637

Kolejowej”. Był to pierwszy dokument na podstawie którego rozpoczęto tworzenie nowej specjalistycznej formacji której zadaniem było cyt:

1. *Zabezpieczenie wszelkiego majątku Ministerstwa Komunikacji w obrębie wyłączenia kolejowego.*
2. *Zabezpieczenie w obrębie kolei żelaznych obowiązujących praw i przepisów oraz zarządzeń Ministerstwa Komunikacji.*
3. *Ochrona mienia.*
4. *Utrzymanie bezpieczeństwa publicznego, ładu i porządku wszystkich kolei.*
5. *Ochrona podróźnych i mienia.*⁴

Formacja zorganizowana została na wzór wojskowy. Na jej czele stał Dowódca Straży, w jej skład organizacyjny wchodziły oddziały oraz podległe im inspektoraty, ilościowo odpowiadające strukturom kolejowym. Siedzibą dowództwa Straży Kolejowej było miasto Warszawa.

Ze względu na zwiększenie zakresu obowiązków Straż Kolejowa nie mogła funkcjonować dalej jako organizacja cywilna na wojskowych podstawach. Musiała stać się organizacją wojskową. 28 kwietnia 1919 roku Ministerstwo Spraw Wojskowych wydało dekret o przyjęciu Straży Kolejowej na czas wojny pod swoje rozkazy. W maju tego roku nastąpiła zmiana nazwy na Wojskową Straż Kolejową. Zmieniły się także jej zadania, które przedstawiały się następująco:

1. *Służba wartownicza przy mostach, tunelach, wiaduktach, centralach telegraficznych, telefonicznych,*
2. *Ochrona urządzeń sygnalizacyjnych,*
3. *Ochrona wież ciśnieniowych, cystern z paliwem i punktów żywnościowych dla przejeżdżających żołnierzy (wojskowe stacje wyżywienia),*
4. *Patrolowanie linii kolejowych,*
5. *Ochrona transportu i majątku wojskowego.*

Mimo iż w swojej nazwie straż nosiła przymiotnik wojskowa, sprawowała ona jednak pieczę nad egzekwowaniem przepisów kolejowych, nad prawidłowym funkcjonowaniem kolei oraz zabezpieczeniem mienia kolejowego. Zadania te wynikały z Tymczasowej Instrukcji, którą wydało Ministerstwo Kolei Żelaznych.⁵ Na kilka dni przed przyjęciem przez sejm rządowego projektu dotyczącego wcielenia Straży Kolejowej do Policji

⁴ Wojskowa Straż Kolejowa 1918-1920 wydawnictwo Dowództwa Głównego Wojskowej Straży Kolejowej Warszawa 1920 rok strona 32.

⁵ Monitor Polski nr 59 z 13 marca 1919 r.

Państwowej tj. w lipcu 1919 r. prasa codzienna⁶ stolicy poświęcała temu problemowi wiele artykułów będących przeciwnym takim rozwiązaniu. Przeciwnicy likwidacji WSK wykazywali, że decyzja ta spowoduje zmniejszenie sprawności i wyników pracy Policji, czuwającej nad ładem, porządkiem i bezpieczeństwem publicznym szlaków i stacji kolejowych, przebiegających przez mnóstwo policyjnych jednostek organizacyjnych: województw, okręgów, powiatów, miast i gmin. Krytyczne artykuły i uzasadnienia nie przyniosły pozytywnego rezultatu. Sejm projekt rządu przyjął i podjął uchwałę nakazującą wcielić WSK do Policji.

Na podstawie Rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 19 stycznia 1920 roku, z dniem 01 lutego 1920 rozwiązano Wojskową Straż Kolejową, całość zadań z utrzymaniem ładu i porządku przejęła Policja Państwowa, która przejęła również część personelu przygotowanego i przeszkolonego do działania na kolei. Czas dokonał weryfikacji podjętej decyzji. Ta, jak się wkrótce okazało, nieprzemysłana decyzja spowodowała gwałtowny wzrost przestępczości na Kolei. Policja nie była w stanie zapanować nad tak rozległym obszarem. Kradzieże przesyłek kolejowych i urządzeń sterowania ruchem, układanie przeszkód na torach, napady na podróżnych w pociągach i na dworcach stały się codziennością. Sytuacja ta trwała 14 lat.

W roku 1935 w oparciu o Ustawę z dnia 15 marca 1934 roku o Ochronie Porządku na Kolejach Użytku Publicznego⁷ przystąpiono do organizowania ochrony kolei. Na mocy tej ustawy i wydanego na jej podstawie Rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 24 listopada 1934 roku w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Przestrzeganiu Porządku na Kolejach Użytku Publicznego⁸, zostają powołane organa ochrony kolei, a jako organ urzędowy Straż Ochrony Kolei.

Otrzymuje ona duże uprawnienia, a mianowicie:

- prawo nakładania grzywien w drodze doraźnych nakazów karnych.
- prawo legitymowania i zatrzymywania oraz doprowadzenia przymusowego do Policji Państwowej winnych naruszenia przepisów porządkowych na kolei.
- noszenia i użycia broni palnej.

Przyjęcie nowych aktów prawnych przyczyniło się do stopniowej poprawy stanu porządku i bezpieczeństwa na kolei.

⁶ Kurier Codzienny, Gazeta Poranna, Przegląd Wieczorny, Kurier Warszawski, Kolejarz Związkowiec, 1919 Warszawa.

⁷ (Dz. U. RP Nr 32 poz. 285 z 1934 r.)

⁸ (Dz. U. RP Nr 109 poz. 961 z 1934 r.)

W dniu 25 lipca 1939 roku ukazało się Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 11 lipca 1939 roku o Organizacji Straży Ochrony Kolei Państwowych oraz o zmianie przepisów o podziale czynności w Dyrekcjach Okręgowych Kolei Państwowych i statutu organizacyjnego Kolei Państwowych⁹.

Z uwagi na wybuch drugiej wojny światowej zarządzenie to nie weszło już w życie i dopiero w 1945 roku stanowiło podstawę do zorganizowania Straży Kolejowej. W dniu 22 lipca 1944 roku Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego powołał Ministerstwo Komunikacji Poczty i Telegrafów, w jego skład weszły koleje państwowe. Natomiast już 24 lipca 1944 powstała Dyrekcja Okręgowa Kolei w Lublinie, której podlegały dwie poddyrekcje, w Białymstoku i Rzeszowie. Komenda Straży Kolejowej jako jeden z trzech referatów wchodziła w skład Biura Wojskowego w DOKP w Lublinie.

W dniu 4 listopada 1944 roku ówczesne władze wydały dekret o militaryzacji kolei ogłoszony w Dzienniku Ustaw RP Nr 11 poz. 55. Na jego podstawie Naczelnny Dowódca Wojska Polskiego wydał rozkaz nr 142 z 18 grudnia 1944 roku o wprowadzeniu na kolei wojskowych przepisów dyscyplinarnych oraz powołano wojskowe prokuratury w powstających Dyrekcjach Okręgowych Kolei Państwowych. Militaryzacja trwała nieustannie do lipca 1949 roku i zniesiono ją obwieszczeniem zamieszczonym w dzienniku ustaw RP Nr 42 poz. 345 tegoż roku.

Kolejne zmiany w zakresie zadań Straży Ochrony Kolei przyniosło ze sobą Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 28 lipca 1950 r. w sprawie zmiany zarządzenia o organizacji Służby Ochrony Kolei. Na jego podstawie do zakresu zadań Straży Ochrony Kolei włączona zostaje ochrona przeciwpożarowa PKP i szkolenie kadr ochrony przeciwpożarowej oraz uczestnictwo w doborze kadr zawodowych straży pożarnych PKP. Następuje czteroletni okres funkcjonowania Straży Ochrony Kolei w tym kształcie, który zostaje zamknięty Zarządzeniem Ministra Kolei Nr 173 z dnia 18 czerwca 1955 roku w sprawie organizacji i zakresu działania organów straży kolejowej oraz straży zakładowych w resorcie kolei. Zarządzenie to było wydane na podstawie Uchwały Nr 178/55 Prezydium Rządu z dnia 5 marca 1955 roku w sprawie utworzenia w ramach Milicji Obywatelskiej – Kolejowej Milicji Obywatelskiej oraz reorganizacji Straży Ochrony Kolei.

⁹ (Dz. Urz. MK Nr 31 poz. 159 z 1939 r.)

Z zakresu działania Straży Ochrony Kolei wyłączono zagadnienia kolejowej ochrony przeciwpożarowej natomiast ochrona mienia kolejowego oraz powierzonego kolei wykonywana była od tego czasu przez Straż Kolejową zwaną w skrócie SK.

Podstawę do ponownego powołania „Służby Ochrony Kolei”, stworzyła Ustawa z dnia 2 grudnia 1960 roku o kolejach¹⁰. Kolejne zmiany w tym i zmianę nazwy przyniosła ze sobą ustawa z dnia 27 czerwca 1997 roku o transporcie kolejowym¹¹. Formacji przywrócono nazwę Straż Ochrony Kolei, zmieniono umundurowanie, wzorując je na wojskowym, wyodrębniono organizacyjnie Komendę Straży Ochrony Kolei i w jej ramach Oddziały Okręgowe i Rejonowe. Zadania i uprawnienia Straży Ochrony Kolei wymienione zostały w art.49 w/w ustawy.

W październiku 2001 r. na podstawie ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP¹², Straż Ochrony Kolei włączono w struktury PKP Polskie Linie Kolejowe S.A..

Kolejne zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Straży Ochrony Kolei wprowadziła wspomniana wcześniej ustawa z 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

Od początku istnienia funkcjonariusze SOK mieli prawo stosowania grzywnien w postępowaniu mandatowym. Nie korzystali z tego uprawnienia na przestrzeni wrzesień 1997 do września 2003 r. gdyż obowiązująca w tym czasie ustawa z dnia 27 czerwca 1997 roku o transporcie kolejowym¹³ nie określała przepisów porządkowych na kolei. Po wejściu w życie ustawy z 28 marca 2003 r. praktycznie od miesiąca października reaktywowano w SOK postępowanie mandatowe.

W roku 2003 tj. na przestrzeni IV kwartału funkcjonariusze SOK nałożyli 4348 mandatów karnych w tym 125 gotówkowych. Średnia wysokość mandatu karnego wynosiła 45,00 zł. W myśl art. 41 kw. pouczone o przepisach porządkowych 139276 osób, skierowano 478 pism interwencyjnych do szkół, rodziców, zakładów pracy, sporządzono 51 wniosków o ukaranie do sądów.

Rok 2004 – nałożono 48740 mandatów karnych w tym 902 gotówkowe. Średnia wysokość mandatu wynosiła 53,66 zł. W myśl art. 41 kw. pouczone o przepisach porządkowych 137128 osób, skierowano 820 pism interwencyjnych do szkół, rodziców, zakładów pracy, sporządzono 548 wniosków o ukaranie do sądów. Najczęściej popełnianymi wykroczeniami było:

¹⁰ (Dz. U.70.9.76)

¹¹ (Dz. U.97.96.591)

¹² (Dz. U.00. 84.948)

¹³ (Dz.U.97.96.591)

Określenie wykroczenia	Kwalifikacja prawna	Ilość nałożonych MK w tym			Ogółem ilość nałożonych MK
		gotówkowych	kredytowanych	zaocznych	
Palenie tytoniu poza miejscami do tego wyznaczonymi	§ 1 pkt 10	262	14196	0	14458
Spożywanie napojów alkoholowych	§ 1 pkt 12	36	2978	0	3014
Zanieczyszczanie i zaśmiecanie	§ 1 pkt 14	213	3728	0	3941
Wstęp i przebywanie osób postronnych na torowiskach, nasypach, wiaduktach, mostach, w wykopach i w tunelach kolejowych	§ 2 pkt 1	12	2890	0	2902
Przechodzenie pod wagonami i między wagonami	§ 2 pkt 2	4	703	0	707
Przechodzenie i przejeżdżanie przez tory w miejscach niewyznaczonych	§ 2 pkt 3	244	16900	0	17144
Jazda rowerami, motorowerami, motocyklami lub innymi pojazdami oraz poruszanie się na wrotkach i rolkach po peronach, w tunelach, w przejściach między peronami oraz w pobliżu torów, w odległości mniejszej niż 3 metry od skrajnej szyny	§ 2 pkt 8	4	999	0	1003
Umieszczanie na miejscach do siedzenia, leżenia lub spania nóg w obuwiu, zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić te miejsca	§ 3 ust.1 pkt 10	26	1923	0	1949

„Czyny zabronione określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 23 listopada 2004 r. w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym, pociągach i innych pojazdach kolejowych”

Rok 2005 – nałożono ogółem 66494 mandaty karne w tym 1358 gotówkowe, średnia wysokość mandatu wynosiła 56,22 zł. W myśl art. 41 kw. pouczone o przepisach porządkowych 137320 osób, skierowano 583 pisma interwencyjne do szkół, rodziców, zakładów pracy, sporządzono 719 wniosków o ukaranie do sądów. Najczęściej popełniane wykroczenia to:

Określenie wykroczenia	Kwalifikacja prawna	Ilość nałożonych MK w tym			Ogółem ilość nałożonych MK
		gotówkowych	kredytowanych	zaocznych	
Palenie tytoniu w miejscach, w których jest to zabronione	§ 1 pkt 12	389	18808	0	19198
Spożywanie napojów alkoholowych w zakresie określonym w odrębnych przepisach	§ 1 pkt 14	26	4302	0	4328
Zanieczyszczanie i zaśmiecanie	§ 1 pkt 17	462	8681	0	9143
Zakłócanie krzykiem, hałasem lub innym wybrykiem porządku publicznego lub spokoju osób korzystających z usług kolei	§ 1 pkt 20	3	877	0	880

Wstęp i przebywanie osób nieuprawnionych na torowiskach, nasypach, wiaduktach, mostach, w wykopach i w tunelach kolejowych	§ 2 pkt 1	76	5565	0	5641
Przechodzenie pod wagonami i między wagonami	§ 2 pkt 2	24	376	0	400
Przechodzenie i przejeżdżanie przez tory w miejscach do tego niewyznaczonych	§ 2 pkt 3	225	17541	0	17766
Pozostawianie na przejazdach, przejściach i torach zwierząt, pojazdów lub innych rzeczy	§ 2 pkt 6	0	18	0	18
Przechodzenie i przejeżdżanie oraz przepędzanie zwierząt przez przejazdy lub przejścia, gdy:	§ 2 pkt 7	13	1304	0	1317
a) zbliża się pociąg lub inny pojazd kolejowy, a przejazdy lub przejścia nie są zabezpieczone urządzeniami, o których mowa w lit. b i c					
b) zapory są zamknięte, zamykanie ich zostało rozpoczęte lub otwarcie niezakończone					
c) zbliżanie się pociągu lub innego pojazdu kolejowego zapowiada sygnalizacja świetlna lub akustyczna,					
d) zatrzymanie nakazuje sygnał dawany przez pracownika zarządcy lub przewoźnika kolejowego					
Jazda rowerami, motorowerami, motocyklami lub innymi pojazdami oraz poruszanie się na wrotkach i rolkach po peronach, w holach, poczekalniach dworcowych, w tunelach, w przejściach między peronami oraz w pobliżu torów, w odległości mniejszej niż 3 metry od skrajnej szyny	§ 2 pkt 9	3	1189	0	1192
Samowolne zajmowanie placów na obszarze kolejowym oraz samowolne składowanie lub wyładowywanie na nich przesyłek lub innych rzeczy	§ 2 pkt 10	23	633	0	656
Wchodzenie bez zgody przewoźnika kolejowego do pociągów i wagonów niedostępnych dla ogółu podróżnych, a w szczególności do pociągów nadzwyczajnych, wagonów służbowych oraz do wagonów na torach postojowych	§ 3 pkt 2	3	533	0	536
Wsiadanie i wysiadanie po sygnale odjazdu, podczas jazdy, z niewłaściwej strony oraz w miejscach do tego nie przeznaczonych	§ 3 pkt 5	6	357	0	363
Umieszczanie na miejscach do siedzenia, leżenia lub spania nóg w obuwiu, zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić te miejsca	§ 3 pkt 9	35	2392	0	2427
Otwieranie zewnętrznych drzwi wagonów podczas jazdy	§ 3 pkt 10 lit. b)	8	283	0	291
Pozostawianie podróżnych w wagonach po przybyciu pociągu do stacji końcowej	§ 3 pkt.12	4	140	0	144

„Czyny zabronione określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 23 listopada 2004 r. w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym, pociągach i innych pojazdach kolejowych”

Rok 2006 – ogółem nałożonych mandatów 71717 w tym 1978 mandatów gotówkowych, średnia wysokość mandatu wynosiła 54,52 zł. W myśl art. 41 kw. pouczone o przepisach porządkowych 144405 osób, skierowano 622 pisma interwencyjne do szkół, rodziców, zakładów pracy, sporządzono 1113 wniosków o ukaranie do sądów. Najczęściej popełniane wykroczenia to:

Określenie wykroczenia	Kwalifikacja prawna	Ilość nałożonych MK w tym			Ogółem ilość nałożonych MK
		gotówkowych	kredytowanych	zaocznych	
Niszczenie i uszkodzenie lub czynienia niezdatnym do użytku budynków, budowli i urządzeń kolejowych oraz pojazdów kolejowych	§ 1 pkt 1	46	62	0	108
Wchodzenie osób nieuprawnionych do obiektów, miejsc, pomieszczeń i pojazdów kolejowych, do których wstęp jest zabroniony	§ 1 pkt 5	4	548	0	552
Wnoszenie i przewożenie rzeczy zabronionych na podstawie odrębnych przepisów	§ 1 pkt 10	41	311	0	352
Pozostawianie zwierząt bez dozoru oraz wprowadzanie lub wpuszczanie psów bez kagańców i smyczy oraz bez aktualnego świadectwa szczepień	§ 1 pkt 11	4	146	0	150
Palenie tytoniu w miejscach, w których jest to zabronione	§ 1 pkt 12	721	19801	0	20522
Spożywanie napojów alkoholowych w zakresie określonym w odrębnych przepisach	§ 1 pkt 14	165	6378	0	6543
Żebranie	§ 1 pkt 15	3	517	0	520
Zanieczyszczanie i zaśmiecanie	§ 1 pkt 17	482	8009	0	8491
Prowadzenie działalności gospodarczej, w tym prowadzenie akwizycji, handlu lub innej działalności zarobkowej, bez zgody zarządcy lub przewoźnika kolejowego	§ 1 pkt 18	14	190	0	204
Zakłócanie krzykiem, hałasem lub innym wybrykiem porządku publicznego lub spokoju osób korzystających z usług kolei	§ 1 pkt 20	6	1098	0	1104
Wstęp i przebywanie osób nieuprawnionych na torowiskach, nasypach, wiaduktach, mostach, w wykopach i w tunelach kolejowych	§ 2 pkt 1	78	6157	0	6235
Przechodzenie pod wagonami i między wagonami	§ 2 pkt 2	11	218	0	229
Przechodzenie i przejeżdżanie przez tory w miejscach do tego niewyznaczonych	§ 2 pkt 3	209	17798	0	18007
Przechodzenie i przejeżdżanie oraz przepędzanie zwierząt przez przejazdy lub przejścia, gdy:					
a) zbliża się pociąg lub inny pojazd kolejowy, a przejazdy lub przejścia nie są zabezpieczone urządzeniami, o których mowa w lit. b i c					
b) zapory są zamknięte, zamykanie ich zostało rozpoczęte lub otwarcie niezakończony	§ 2 pkt 7	21	1491	0	1512
c) zbliżanie się pociągu lub innego pojazdu kolejowego zapowiada sygnalizacja świetlna lub akustyczna,					
d) zatrzymanie nakazuje sygnał dawany przez pracownika zarządcy lub przewoźnika kolejowego					

Jazda rowerami, motorowerami, motocyklami lub innymi pojazdami oraz poruszanie się na wrotkach i rołkach po peronach, w holach, poczekalniach dworcowych, w tunelach, w przejściach między peronami oraz w pobliżu torów, w odległości mniejszej niż 3 metry od skrajnej szyny	§ 2 pkt 9	5	735	0	740
Samowolne zajmowanie placów na obszarze kolejowym oraz samowolne składowanie lub wyładowywanie na nich przesyłek lub innych rzeczy	§ 2 pkt 10	52	892	0	944
Wchodzenie bez zgody przewoźnika kolejowego do pociągów i wagonów niedostępnych dla ogółu podróżnych, a w szczególności do pociągów nadzwyczajnych, wagonów służbowych oraz do wagonów na torach postojowych	§ 3 pkt 2	6	459	0	465
Wsiadanie i wysiadanie po sygnale odjazdu, podczas jazdy, z niewłaściwej strony oraz w miejscach do tego nieprzeznaczonych	§ 3 pkt 5	3	319	0	322
Zajmowanie miejsc w wagonie przed podstawieniem pociągu na tor przy peronie odjazdowym	§ 3 pkt 6	3	115	0	118
Umieszczanie na miejscach do siedzenia, leżenia lub spania nóg w obuwiu, zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić te miejsca	§ 3 pkt 9	64	2706	0	2770
Otwieranie zewnętrznych drzwi wagonów podczas jazdy	§ 3 pkt 10 lit. b)	3	244	0	247
Pozostawianie podróżnych w wagonach po przybyciu pociągu do stacji końcowej	§ 3 pkt.12	4	73	0	77

„Czyny zabronione określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 23 listopada 2004 r. w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym, pociągach i innych pojazdach kolejowych”

Rok 2007 – ogółem nałożono 66026, mandatów karnych w tym 2105 gotówkowych, średnia wysokość nałożonego mandatu wynosiła 55,85 zł. W myśl art. 41 kw. pouczono o przepisach porządkowych 117373 osoby, skierowano 636 pism interwencyjnych do szkół, rodziców, zakładów pracy, sporządzono 1122 wnioski o ukaranie do sądów. Najczęściej popełniane wykroczenia to:

Określenie wykroczenia	Kwalifikacja prawna	Ilość nałożonych MK w tym			Ogółem ilość nałożonych MK
		gotówkowych	kredytowanych	zaocznych	
Wchodzenie osób nieuprawnionych do obiektów, miejsc, pomieszczeń i pojazdów kolejowych, do których wstęp jest zabroniony	§ 1 pkt 5	13	864	0	877
Palenie tytoniu w miejscach, w których jest to zabronione	§ 1 pkt 12	769	18734	0	19503
Spożywanie napojów alkoholowych w zakresie określonym w odrębnych przepisach	§ 1 pkt 14	294	8572	0	8866
Żebranie	§ 1 pkt 15	4	353	0	357
Zanieczyszczanie i zaśmiecanie	§ 1 pkt 17	345	6439	0	6784

Zakłócanie krzykiem, hałasem lub innym wybrykiem porządku publicznego lub spokoju osób korzystających z usług kolei	§ 1 pkt 20	10	1208	0	1218
Wstęp i przebywanie osób nieuprawnionych na torowiskach, nasypach, wiaduktach, mostach, w wykopach i w tunelach kolejowych	§ 2 pkt 1	84	3529	0	3613
Przechodzenie pod wagonami i między wagonami	§ 2 pkt 2	3	115	0	118
Przechodzenie i przejeżdżanie przez tory w miejscach do tego niewyznaczonych	§ 2 pkt 3	325	15861	0	16186
Tarasowanie torów i torowisk, dróg ewakuacyjnych oraz przejść dla pieszych	§ 2 pkt 4	8	96	0	104
Przechodzenie i przejeżdżanie oraz przepędzanie zwierząt przez przejazdy lub przejścia, gdy:					
a) zbliża się pociąg lub inny pojazd kolejowy, a przejazdy lub przejścia nie są zabezpieczone urządzeniami, o których mowa w lit. b i c					
b) zapory są zamknięte, zamykanie ich zostało rozpoczęte lub otwarcie niezakończone	§ 2 pkt 7	15	1807	0	1823
c) zbliżenie się pociągu lub innego pojazdu kolejowego zapowiada sygnalizacja świetlna lub akustyczna,					
d) zatrzymanie nakazuje sygnał dawany przez pracownika zarządcy lub przewoźnika kolejowego					
Jazda rowerami, motorowerami, motocyklami lub innymi pojazdami oraz poruszanie się na wrotkach i rołkach po peronach, w holach, poczekalniach dworcowych, w tunelach, w przejściach między peronami oraz w pobliżu torów, w odległości mniejszej niż 3 metry od skrajnej szyny	§ 2 pkt 9	3	962	0	965
Samowolne zajmowanie placów na obszarze kolejowym oraz samowolne składowanie lub wyładowywanie na nich przesyłek lub innych rzeczy	§ 2 pkt 10	76	725	0	801
Wchodzenie bez zgody przewoźnika kolejowego do pociągów i wagonów niedostępnych dla ogółu podróżnych, a w szczególności do pociągów nadzwyczajnych, wagonów służbowych oraz do wagonów na torach postojowych	§ 3 pkt 2	2	418	0	420
Wsiadanie i wysiadanie po sygnale odjazdu, podczas jazdy, z niewłaściwej strony oraz w miejscach do tego nieprzeznaczonych	§ 3 pkt 5	11	228	0	239
Dokonywanie zmian oznaczeń wagonów lub pomieszczeń w wagonach	§ 3 pkt 8	0	5	0	5
Umieszczanie na miejscach do siedzenia, leżenia lub spania nóg w obuwiu, zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić te miejsca	§ 3 pkt 9	72	2900	0	2972
Otwieranie zewnętrznych drzwi wagonów podczas jazdy	§ 3 pkt 10 lit. b)	2	177	0	179

„Czyny zabronione określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 23 listopada 2004 r. w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym, pociągach i innych pojazdach kolejowych”

W okresie 10 m-cy 2008 r. – ogółem nałożono 55005 mandatów karnych w tym 1793 mandaty gotówkowe, średnia wysokość mandatu wynosiła 54,52 zł. W myśl art. 41 kw. pouczone o przepisach porządkowych 97762 osób, skierowano 480 pism interwencyjnych

do szkół, rodziców, zakładów pracy, sporządzono 916 wniosków o ukaranie do sądów. Najczęściej popełniane wykroczenia to:

Określenie wykroczenia	Kwalifikacja prawna	Ilość nałożonych MK w tym			Ogółem ilość nałożonych MK (rub. 4+5+6)
		gotówkowych	kredytowanych	zaocznych	
Wchodzenie osób nieuprawnionych do obiektów, miejsc, pomieszczeń i pojazdów kolejowych, do których wstęp jest zabroniony	§ 1 pkt 5	1	623	0	624
Palenie tytoniu w miejscach, w których jest to zabronione	§ 1 pkt 12	578	13714	0	14292
Spożywanie napojów alkoholowych w zakresie określonym w odrębnych przepisach	§ 1 pkt 14	218	8412	0	8630
Zebranie	§ 1 pkt 15	10	330	0	340
Zanieczyszczanie i zaśmiecanie	§ 1 pkt 17	193	5175	0	5368
Zakłócanie krzykiem, hałasem lub innym wybrykiem porządku publicznego lub spokoju osób korzystających z usług kolei	§ 1 pkt 20	8	1136	0	1144
Wstęp i przebywanie osób nieuprawnionych na torowiskach, nasypach, wiaduktach, mostach, w wykopach i w tunelach kolejowych	§ 2 pkt 1	22	2541	0	2563
Przechodzenie pod wagonami i między wagonami	§ 2 pkt 2	0	136	0	136
Przechodzenie i przejeżdżanie przez tory w miejscach do tego niewyznaczonych	§ 2 pkt 3	438	13817	0	14255
Tarasowanie torów i torowisk, dróg ewakuacyjnych oraz przejść dla pieszych	§ 2 pkt 4	9	126	0	135
Przechodzenie i przejeżdżanie oraz przepędzanie zwierząt przez przejazdy lub przejścia, gdy:					
a) zbliża się pociąg lub inny pojazd kolejowy, a przejazdy lub przejścia nie są zabezpieczone urządzeniami, o których mowa w lit. b i c					
b) zapory są zamknięte, zamykanie ich zostało rozpoczęte lub otwarcie niezakończone	§ 2 pkt 7	21	1772	0	1793
c) zbliżanie się pociągu lub innego pojazdu kolejowego zapowiada sygnalizacja świetlna lub akustyczna,					
d) zatrzymanie nakazuje sygnał dawany przez pracownika zarządcy lub przewoźnika kolejowego					
Jazda rowerami, motorowerami, motocyklami lub innymi pojazdami oraz poruszanie się na wrotkach i rołkach po peronach, w holach, poczekalniach dworcowych, w tunelach, w przejściach między peronami oraz w pobliżu torów, w odległości mniejszej niż 3 metry od skrajnej szyny	§ 2 pkt 9	1	557	0	558
Samowolne zajmowanie placów na obszarze kolejowym oraz samowolne składowanie lub wyładowywanie na nich przesyłek lub innych rzeczy	§ 2 pkt 10	47	541	0	588

Wchodzenie bez zgody przewoźnika kolejowego do pociągów i wagonów niedostępnych dla ogółu podróżnych, a w szczególności do pociągów nadzwyczajnych, wagonów służbowych oraz do wagonów na torach postojowych	§ 3 pkt 2	6	352	0	358
Wsiadanie i wysiadanie po sygnale odjazdu, podczas jazdy, z niewłaściwej strony oraz w miejscach do tego nieprzeznaczonych	§ 3 pkt 5	10	165	0	175
Umieszczanie na miejscach do siedzenia, leżenia lub spania nóg w obuwiu, zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić te miejsca	§ 3 pkt 9	88	2454	0	2542
Otwieranie zewnętrznych drzwi wagonów podczas jazdy	§ 3 pkt 10 lit. b)	1	143	0	144

„Czyny zabronione określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 23 listopada 2004 r. w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących na obszarze kolejowym, pociągach i innych pojazdach kolejowych”

W Straży Ochrony Kolei zatrudnionych jest blisko 3400 funkcjonariuszy i pracowników z których około 2900 nakłada grzywny w postępowaniu mandatowym. W Sejmie RP znajduje się kolejny Poselski projekt Ustawy „O Straży Kolejowej”. W projekcie zawarty jest zamysł przekształcenia Straży Ochrony Kolei w formację Państwową.

Opracował:
Henryk Borkowski
st. inspektor
tel. 0-22 47-41-715